

[Glensgård]

Når jeg siger »den uopmærksomme«, så hænger det sammen med, at for den opmærksomme er det ganske naturligt, at fremskridtspartiet stemmer imod forslaget, der går ud på at udskyde revisionen endnu en gang, for tredje gang.

Når det selvfølgelig til sin tid bliver et triumftog for fremskridtspartiet, så hænger det sammen med, at både socialdemokratiet og ledende venstrefolk tidligere er gået ind for tanken om, at man skulle udflytte Kastrup lufthavn til Saltholm, men nu erkender man altså, at den flyvske kampmannske idé fuldstændig skal skrinlægges, og at Kastrup skal udbygges. Derfor kunne man lige så godt for 3 år siden have støttet fremskridtspartiet i forslaget om at stoppe det initiativ, som Kampmann i sin tid tog med hensyn til Saltholm, altså ophæve loven om bygning af en storlufthavn på Saltholm.

Vi synes, det er noget sløseri, og man kan ikke komme med en undskyldning fra den nuværende regering om, at det var på grund af regeringsskiftet i efteråret, man ikke har fået nølet sig færdig til at fremsætte lovforslaget i indeværende samling. Jeg vil ikke være så blid som det konservative folkepartis ordfører. Jeg synes, det direkte er noget svi-neri, at regeringen ikke har fået nølet sig færdig, og det må formentlig skyldes dovenskab i ministeriet, at vi ikke har fået lovforslaget forelagt her.

Vi agter altså at stemme imod lovforslaget, idet vi dermed tvinger regeringen til i indeværende samling at fremlægge et forslag til revision af lov om Kastrup lufthavn. Det ville selvfølgelig betyde, at vi skulle være herinde nogle dage længere, men det hilser vi med tilfredshed.

Ministeren for offentlige arbejder (Ivar Hansen):

Jeg vil gerne sige til hr. Grove og for så vidt også til hr. Glensgård, at det er rigtigt, at jeg ved min fremsættelse af forslag til lov om ændring af lov om Københavns lufthavnsvæsen nævnte, som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at regeringen havde til hensigt i indeværende folketingsamling at fremsætte forslag til lov om udbygning af Københavns lufthavn i Kastrup. Samtidig understregede jeg imidlertid, at en endelig stillingtagen til et sådant lov-

forslag, hvorved spørgsmålet om lufthavnens fremtid samtidig forelægges folketingset til afgørelse, ikke kunne forventes at foreligge i denne samling.

Nu har man jo understreget, som hr. Glensgård har gentaget det her, mindretallets stillingtagen under udvalgsbehandlingen af forslag til lov om ændring af lov om Københavns lufthavnsvæsen. Jeg synes, det gør det nødvendigt at fremhæve baggrunden for at udskyde revisionen af lufthavnsvæsenets styrelseslov.

Det er rigtigt, at jeg som allerede sagt ved første behandling meddelte, at det var regeringens hensigt, men jeg må erkende, at det under drøftelser om den endelige udformning af lovforslaget vedrørende udbygning af Københavns lufthavn i Kastrup har vist sig, at fastlæggelsen af de lufthavnstekniske og miljømæssige hensyn, som ønskes tilgodeset, ikke i denne stund er fuldt afklaret. Jeg har derfor måttet konstatere, at det tidsmæssigt ikke er muligt på rimelig måde at færdiggøre et lovforslag til fremsættelse i denne folketingsamling, således som det var forudsat, men jeg kan samtidig oplyse, at det er regeringens hensigt i stedet for at fremsætte forslag til lov om udbygning af Københavns lufthavn i Kastrup i begyndelsen af folketingsamlingen 1979-80.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Karlskov Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Anden behandling af:

Forslag til lov om et forebyggelsesråd.

(Lovforslag nr. L 203. Fremsat 22/3 79. Første behandling 3/4 79. Betænkning 3/5 79).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Eva Gredal (S):

Socialdemokratiet kan ikke stemme for de stillede ændringsforslag.

Hvad angår kristeligt folkepartis forslag om, at kirkeministeriet skulle have et medlem i forebyggelsesrådet i stedet for Forbrugerrådet, så må man i høj grad undres. Det skyldes vel, at kristeligt folkeparti tror, at de alene kan tage patent på holdninger, livsanskuelse og tro, når de kan komme med et sådant forslag. Jeg vil kalde et sådant forslag mærkværdigt for ikke at sige lidt uanstændigt og så i øvrigt sætte spørgsmålstegn ved, hvilken sikkerhed man har for, at kirkeministeriet skulle kunne sikre sådanne holdninger, hvis de skulle udpege en repræsentant til forebyggelsesrådet.

Med hensyn til ændringsforslaget om, at erhvervsorganisationerne skal have fast sæde i rådet, kan vi henholde os til betænkningens bemærkninger, hvor vi hilser med tilfredshed, at arbejdsministeriet under behandlingen af forslaget ministerierne imellem har fået et fast medlem i rådet. Herved er forbindelsen til et meget vigtigt område, arbejdsmiljøet, knyttet.

Vi har endvidere lagt vægt på ministerens udtalelser og skriftlige svar om at nedsætte sagkyndige udvalg med repræsentanter uden for rådet, og at arbejdsmarkedets parter her vil kunne inddrages.

Pilgaard Andersen (FP):

Med hensyn til de stillede ændringsforslag fra DKP og Danmarks retsforbund og kristeligt folkeparti kan jeg oplyse, at dem kan fremskridtpartiet ikke stemme for. Ligesom den forrige taler må man nok undre sig over,

at kirkeministeriet lige pludselig skulle indtages og have et fast medlem i rådet.

I betænkningen hilser man med tilfredshed, at arbejdsministeriet skal have sæde i rådet, som det også fremgår af lovforslaget. Man må undre sig over, at venstre og konservative hilser dette med tilfredshed, da hele lovforslaget går ud på at tyrannisere virksomhederne og give muligheder for, at dette forebyggelsesråd kan stille nye krav til virksomhederne. Vi ved alle sammen, at virksomhederne er i alvorlig klemme med de omkostninger, de har.

Vi har i betænkningen skrevet, at vi gerne havde set, at erhvervsorganisationerne havde været repræsenteret i rådet. Det er ud fra den betragtning, at det kunne give nogen balance i rådet, i hvert fald var der muligheder for, at de også kunne få deres synspunkter frem. Hverken gennem samrådet eller gennem skriftlige spørgsmål til ministeren har der været muligheder for at få erhvervsorganisationerne repræsenteret. Det havde jeg meget gerne set, da rådets hovedformål faktisk er at arbejde inden for erhvervsområdet. Det vil sige, at rådet faktisk kan arbejde uhindret her, og det finder jeg egentlig meget uheldigt.

Derfor vil vi stemme nej til ændringsforslagene, og allerede på nuværende tidspunkt kan vi sige, at vi vil stemme nej til selve lovforslaget.

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg skal kun sige på venstres vegne, at vi må afvise de stillede ændringsforslag. De forrige ordføreres bemærkninger giver mig anledning til at føje et synspunkt til.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at vi jo har en arbejdsmiljølov. Vi har dér et arbejdsmiljøråd, og vi har dér de erhvervmæssige interesser stærkt impliceret, når det drejer sig om selve arbejdsmiljøet. Jeg tror ikke, at det ville tjene noget formål her at etablere en boldgade for organisationernes indbyrdes synspunkter. Jeg tror tværtimod, at det vil tjene et formål – hvis vi ønsker og mener noget med dette forebyggelsesråd – at have nogle mennesker, som ikke er belastede i så høj grad af erhvervmæssige, organisationsmæssige interesser, men som mere har for øje på tværfaglig basis at finde nogle tiltag, der medfører en bedre ressourceanvendelse,

[Svend Erik Hovmand]

en bedre udnyttelse af de midler, som anvendes på sundhedsområdet.

Jeg tror, at den form, vi har fundet for rådets sammensætning, er en form, som tilgodeser disse synspunkter bedst muligt, og jeg synes, der er grund til at gøre opmærksom på, at mange af de problemer, som man måtte ønske løst specielt på det arbejdspladsmæssige område, jo allerede ligger i den nuværende arbejdsmiljølov og i arbejdsmiljørådet.

Grove (KF):

Det konservative folkeparti kan ikke stemme for nogen af ændringsforslagene.

Vi vil gerne fremhæve fra konservativ side, at når vi kan stemme for dette forebyggelsesråd, så er det, fordi det er et råd. Vi har forstået på indenrigsministeren, at når der virkelig skal arbejdes, så bliver der nedsat underudvalg, hvori erhvervsorganisationer, kompetente personer, skal vi sige faglige personer, vil blive repræsenteret, hvorimod rådet i langt højere grad bliver rådgivende end arbejdende med hensyn til disse specielle områder. Det lægger vi megen vægt på, og derfor kan vi gå ind for den sammensætning, der foreslås her. Det er jo også sådan, at de organisationer, der måtte være interesserede, altid kan henvende sig til rådet. Det lægger vi også megen vægt på.

Alfred Andersen (SF):

Som jeg sagde ved første behandling, så er vi enige i intentionerne med et forebyggende råd. Vi er enige i, at den forebyggende indsats skal prioriteres højere end hidtil. Så kan man selvfølgelig have sine tvivl om, hvorvidt et råd, som kommer til at virke uden kompetence og kun med ca. 1 mill. kr. til rådighed, kan leve op til disse intentioner.

Det har af flere ordførere været nævnt, at vi har drøftet mulighederne for at få fagbevægelsen repræsenteret i dette forebyggelsesråd. Vi har ikke kunnet få en klar tilkendegivelse fra indenrigsministeren om spørgsmålet, men i betænkningen gives der jo mulighed for at nedsætte et sagkyndigt udvalg. Selv om vi ikke føler, at det er tilfredsstillende, så mener vi alligevel, at loven skal have en chance, for at vi kan se, hvad vi kan få ud af dette forebyggelsesråd. Derfor kan vi ikke stemme for de ændringsforslag, som er stillet.

Freddy Madsen (DKP):

Vi gav udtryk for ved første behandling, at det i og for sig er med betydelig skepsis, vi ser på dette forebyggelsesråd. Vi har ikke den helt store tiltro til, at det er noget, der virkelig kommer til at fungere. Men forudsætningen for, at der er nogen mening i det, må være, at man i hvert fald får det sammensat på en måde, så det bedst muligt er i stand til at løse sine opgaver.

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at det netop er på arbejdspladserne, i industrien, der efter vores opfattelse er de største farer for sygdomme, og det er også dér, man mest effektivt bør sætte ind, hvis man virkelig vil forebygge. Det er heller ingen hemmelighed, at det først og fremmest er fagbevægelsen, som har taget initiativet til sammen med andre at udarbejde en lang række rapporter, som har påvist det sundhedsfarlige arbejde, som har påvist erhvervs sygdomme, som har påvist årsagerne til arbejdsulykker osv., alt det, der efter min mening er noget fundamentalt, hvis vi skal tale om forebygge i denne forbindelse. Der er jo også i fagbevægelsen en række eksperter på dette område, som har ydet et stort og dygtigt arbejde. Man kan naturligvis diskutere, hvor stor en indsats LO har gjort i denne forbindelse, men det er i hvert fald sket ude i de enkelte fagforbund.

Det må jo nu engang være sådan, at hvis der skal være repræsentanter for fagbevægelsen, så må det også være fagbevægelsens organisationer, der udpeger disse repræsentanter. Jeg må derfor sige, at jeg begriber hverken socialdemokratiet eller SF, når de i denne situation ikke vil være med til som et minimum i hvert fald at kræve, at lønmodtagerorganisationer, som virkelig er dem, der ved, hvordan det fungerer på dette vigtige område, skal være med i dette råd.

Så bliver det sagt fra anden side, at det jo ikke skal være organisationsrepræsentanter og sådan noget, der skal sidde og forsvare organisationsinteresser. Vores ændringsforslag går ikke ud på, at det primært er organisationsinteresser, der skal forsvares, men på, at der inden for dette område findes en ekspertise, som man afgjort har brug for, hvis man vil have dette råd til at fungere.

Derfor anbefaler vi, at man stemmer for vores ændringsforslag.

Ole Vig Jensen (RV):

Det radikale venstre kan tiltræde udvalgets flertalsindstilling med de bemærkninger, der er gjort, og vi vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Honoré (KrF):

Jeg vil advare imod, at man betragter sundhedspolitikken på en alt for materialistisk og teknokratisk baggrund. Jeg mener, at der er en sammenhæng mellem krop og sjæl. Jeg tror, at jeg ved førstebehandlingen nævnte, at en praktiserende læge havde fortalt mig, at efter hans mening opsøgte ca. 90 pct. af patienterne ham, fordi de havde psykiske problemer. Det var ikke de rent kropslige sygdomme, der var de dominerende. Hvis det er sådan, at det at have sjælelige problemer svækker et menneskes modstandskraft, gør det modtageligt for sygdomme, så er det klart, at man også må sætte ind for at øge den psykiske modstandskraft og styrke menneskers livsvilje.

For at råde bod på denne efter min mening materialistiske og teknokratiske sammensætning af forebyggelsesrådet har vi stillet ændringsforslag om, at også kirkeministeriet på linje med en hel del andre ministerier skal kunne udpege en repræsentant i forebyggelsesrådet. Der må tages hensyn til psykiske faktorer, mentale faktorer, når det gælder en virkelig effektiv sundhedspolitik. Derfor håber vi, at der er nogle, der i erkendelse af en materialistisk betragtningens utilstrækkelighed vil støtte kristeligt folkepartis ændringsforslag.

Hvad angår det kommunistiske ændringsforslag, så vil det øge antallet af medlemmer af forebyggelsesrådet og vel derigennem gøre et sådant råd mindre arbejdsdygtigt. Dertil kommer, at hvis man endelig vil inddrage nogle repræsentanter for lønmodtagere, så tror jeg, at man må have flere med end de her foreslåede. Så måtte man vel også inddrage repræsentanter for arbejdsgiversiden, hvad der ville få forebyggelsesrådet til at svulme yderligere op. Vi kan altså ikke støtte det kommunistiske ændringsforslag.

Flygaard (DR):

Der er ingen tvivl om, at det er bedre at forebygge end at helbrede, men dette råd alene klarer jo ikke opgaverne. Hvis det er

således, at der skal være realiteter bag ved det, så skal der jo nok også kontanter bag ved det.

Ifølge sagens natur skal jeg selvfølgelig anbefale at stemme for de ændringsforslag, som er stillet af Danmarks kommunistiske parti og Danmarks retsforbund. Jeg må anbefale, at man stemmer imod det af kristeligt folkeparti stillede ændringsforslag. Jeg mener også, at andre instanser end kirkeministeriet er i stand til at varetage og vurdere forhold, der ligger ud over det rent materielle.

Tyroll (VS):

Som det fremgik ved første behandling af dette forslag, så er venstresocialisterne stærkt skeptiske over for det forslag, der ligger her. Sagen er, at der for lang tid siden burde have været gjort noget ved disse problemer, som vi også diskuterede det i prioriteringsdebatten. Man kan måske også sige, at der ligger en eller anden form for indirekte kritik af sundhedsstyrelsen i, at dette råd skal have direkte indstilling til indenrigsministeriet.

Men selv om det skulle være tilfældet, så er det ikke det, der kan overbevise os om, at der ligger de store fremskridt i dette forslag. Vi har påvist flere områder, hvor der allerede burde være foregået noget, og hvor der ikke har vist sig at være en reel vilje til stede til at give de enkelte en reel mulighed for at beskytte deres sundhed. Vi har nævnt, at vi var utilfredse med den ordning, man lavede for bedriftssundhedstjenesten. Vi ønskede en arbejderstyret bedriftssundhedsstjeneste, der effektivt kunne sikre imod de forringelser af arbejdsmiljøet og de angreb på sundheden, der finder sted på arbejdspladserne. Vi så også forleden under behandlingen af den såkaldte giftlov, at man ikke ville medvirke til at give nogle mere effektive muligheder for, at de enkelte kan beskytte sig. Alt i alt må man sige, at den reelle interesse har været ret så begrænset.

Under den udvalgsbehandling, der har fundet sted, har ministeren på behændig vis forsøgt at manøvrere uden om at besvare spørgsmålet om, hvilke begrænsninger man har medvirket til at lægge på disse ting netop igennem vores EF-medlemskab, hvor man fra EF har nægtet Danmark adgang til at forbyde visse stoffer anvendt i kosmetika, fordi de er kræftfremkaldende, med den be-

[Tyroll]

grundelse, at det ville være konkurrenceforvridende, og andre underlige argumenter for ikke at tage hensyn til den sikkerheds- og sundhedsmæssige side af sagen.

Der er også hele spørgsmålet om de harmoniseringer, vi har set fra EFs side, hvor man ikke kan få lov til at skrive, hvilke reelle risici og skadevirkninger, der er ved stofferne. Man må kun komme med generelle konstateringer, f. eks. i retning af ikke nøjere definerede kroniske skadevirkninger. Når der i virkeligheden er tale om kræftfremkaldende stoffer, så må det ikke siges direkte osv. Jeg mener, at alle disse ting lægger kraftige begrænsninger på dette område, og det var her, man kunne have skredet direkte til handling.

Vi har også påvist, hvordan forskellige love reelt er med til at forringe sundhedstilstanden, reelt er med til at forringe vilkårene på boligområdet og meget andet.

Vi kunne også se på, hvordan det reelt ser ud med de foranstaltninger, man burde iværksætte herfra for at forbedre sundhedstilstanden. Nu ligger det sådan, at der uheldigvis har været mulighed for at foretage en sundhedsmæssig undersøgelse af, hvad det vil sige, at man har en sådan beskæftigelsessituation, som vi har herhjemme for øjeblikket, og det, at man lader være med at gøre noget effektivt ved beskæftigelsessituationen.

Det drejer sig om et skibsværft, der blev nedlagt – det kaldes Stenøværftet eller Nordhavsværftet – hvor man foretog en undersøgelse af de ansatte, før de blev udsat for en nedlæggelse af værftet, og hvor man derefter fik lejlighed til at foretage en sundhedsundersøgelse, efter at værftet var blevet nedlagt, efter at de ansatte havde fået meddelelse om, at de var blevet opsagt. Deraf fremgik, at af de 105 arbejdere, der blev afskediget, kom 44 pct. af de arbejdere, der ikke havde helbredsmæssige problemer, hurtigt i arbejde igen, hvorimod det kun var 17 pct. af dem, der havde reduceret arbejdsevne. Der ser man, hvordan de skader, de havde fået på arbejdspladsen, havde en hårdhændet virkning med hensyn til deres varige udstødning af arbejdsmarkedet.

Af de afskedigede angav 52 pct. at have oplevet ændringer i deres helbredsmæssige tilstand mellem den første helbredsundersøgelse og afskedigelserne. Det var udvikling af nye sygdomssymptomer og forværring af allerede eksisterende, der var tale om. Man

kunne overvejende lokalisere disse forhold til de arbejdsløse. Mest var det nervøst besvær, det var 28 pct., der havde oplevet sådanne symptomer. Dernæst var det lungesymptomer, det var 14 pct., der havde oplevet det. Og endelig var det træthedsfølelser m. m. Også de, der kom i arbejde, havde fået symptomer, vel nok så meget på grund af de usikre beskæftigelsesforhold, hvor flere havde måttet skifte arbejde hyppigt.

Ser man så på forbruget af medicin, er der tale om en meget kraftig stigning, idet 25 ud af 45, som ikke tidligere havde anvendt medicin, var begyndt at anvende dette, medens kun 9 ud af 52 var ophørt med at anvende medicin. Der var især tale om øget forbrug af hjerte- og karmedicin, altså netop for disse sygdomme, som fremhævedes i prioriteringsdebatten som noget af det, man skulle forsøge at bekæmpe netop gennem en forebyggende indsats.

Det er altså nogle tal, der taler helt klart om konsekvenserne af den beskæftigelsespolitik, der føres her fra Folketinget, og konsekvenserne af det kapitalistiske samfund, der er årsag til nogle af de hjerte- og karlidelser, som man taler om man vil bekæmpe.

Det havde været ulige rimeligere, at man var gået direkte til den sundhedsskadelende effekt af de aktiviteter, der udføres her i huset, end man på denne måde fremmer den holdning, at der måske bliver gjort et eller andet ved disse ting. Man får ligesom tilsøret det ved, at der bliver dannet et forebyggelsesråd, som først skal til at foretage en masse undersøgelser, på trods af at der foreligger adskilligt tilgængeligt materiale, som klart viser, hvor man burde sætte ind. Vi finder derfor, at det i høj grad er tilsøringer, der foretages med dette forslag.

Vi har gentagne gange påvist, hvordan man ikke engang i dag har udnyttet de muligheder, der er til stede, at f. eks. Arbejdsministeren end ikke med hjemmel i § 40 i Arbejds miljøloven har fastsat regler om, at arbejdsprocesser o. lign. skal forelægges arbejdstilsynet til udtalelse eller godkendelse, hvor hensynet til de ansattes sikkerhed og sundhed kræver det. Man har ikke udnyttet en sådan mulighed endnu. Der var mulighed for at gå direkte i gang med disse aktiviteter.

Alt i alt må vi altså sige, at med de forskellige ting, vi har kunnet lægge frem, uden at der rigtig er blevet svaret på dem, så me-

[Tyroll]

ner vi, at alt dette med den såkaldte sundhedspædagogik, der skal lægge ansvaret for den enkeltes sundhed over på den enkelte selv, er hul snak, det er et forsøg på at tilsløre, det er et forsøg på at værgе sig over for konsekvenserne af den lovgivning, som man selv har gennemført herinde.

På denne baggrund kan vi ikke stemme for dette lovforslag og vil undlade at stemme ved tredjebehandling.

Om ændringsforslag nr. 1 og 2 kan jeg sige, at vi synes, det næsten er at give LO for meget i de bemærkninger, der er her om deres indsats på det forebyggende område. Vi vil heller ikke stemme for disse ændringsforslag, vi vil undlade at stemme.

Endelig troede vi faktisk i gruppen, at der var nogle, der havde forsøgt at lave en spøg med kristeligt folkeparti og stillet et ændringsforslag på deres vegne, men jeg kan forstå, at man vedkender sig dette ændringsforslag. Vi kan ikke stemme for dette underlige forslag. Vi finder ikke, at det kan hjælpe noget at bede en bøn i disse situationer.

Indenrigsministeren (Enggaard):

Jeg takker for den overvejende positive holdning, der har været fra partiernes side til forslaget og i partiernes stillingtagen til de stillede ændringsforslag, hvorved det jo – så vidt jeg kan se – er sikkert, at forslaget kan gennemføres i den skikkelse, det er fremsat i.

Jeg skal tage afstand fra de stillede ændringsforslag og i øvrigt kun knytte et par principielle bemærkninger til dem.

Tanken om at indføje interesseorganisationer af forskellig art i forebyggelsesrådet på de pladser, hvortil ministeren udpeger efter forslaget, er efter min mening ikke god. Det, der er behov for, er, at rådet får de bedste muligheder for at give en uafhængig rådgivning til indenrigsministeren. Det sker bedst, når det er uafhængige personligheder, der deltager i rådets arbejde, personer med en meget bred baggrund, som derigennem får en mulighed for at veje de ting, som bør tages op og vurderes i denne sammenhæng.

Selve den omstændighed, at rådet refererer direkte til indenrigsministeren, må ikke, sådan som hr. Tyroll var ved at udlægge det, tages som nogen kritik af sundhedsstyrelsen, men er netop udtryk for det princip, at man

ønsker at sikre den direkte, uafhængige rådgivning til indenrigsministeren.

I øvrigt var hr. Tyroll jo godt i gang med at gøre dette spørgsmål til et EF-spørgsmål. Man mærker, at der kun er en lille måned tilbage til EF-valget, og det har jeg megen forståelse for, men det har ikke så meget at gøre med det forslag, som er fremsat her. I øvrigt forstod jeg på hr. Tyroll, at han egentlig mente, man i stedet burde omstyrte det eksisterende kapitalistiske samfund og indføre en anden samfundsorden. Den mening kan hr. Tyroll have, men det er unægtelig i udkanten af diskussionen om det, forslaget drejer sig om.

Endelig skal jeg sige om kristeligt folkepartis ændringsforslag om at udskifte et af de foreslåede medlemmer i rådet med en repræsentant for kirkeministeriet, at uanset hvad man kunne have af sympati for den tankegang, der ligger bag, så tror jeg, det er væsentligt at erindre sig, at den kristne holdning som baggrund for mange vurderinger af det, der foregår i samfundet, fuldt så meget bør være til stede hos også andre medlemmer af rådet, og jeg må som princip tage afstand fra det ændringsforslag, der her er stillet.

Pilgaard Andersen (FP):

Jeg har lige en lille bemærkning. Det gik lige vel hurtigt før. Når vi skal vælge mellem to onder, statens husholdningsråd og Forbrugerrådet, så ønsker vi faktisk helst statens husholdningsråd i selve rådet, og derfor vil vi stemme for ændringsforslag nr. 4. Forbrugerrådet har i mange tilfælde efter vores opfattelse været med til at ødelægge meget – tænk bare på de radioudsendelser, vi hører hver eneste morgen, som virkelig er med til at ødelægge mange industrier. Ud fra denne betragtning ønsker vi hellere statens husholdningsråd i rådet, og vi stemmer derfor for ændringsforslag nr. 4.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§ 1.

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes, idet 10 stemte for, 117 imod; 3 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 1.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 5 stemte for, 124 imod; 3 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 4 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 3.

§§ 2-6
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Karlskov Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af kildeskatteloven. (Personfradrag for pensionister og forhøjelse af gebyrer).

(Lovforslag nr. L 116. Fremsat 14/12 78. Første behandling 16/1 79. Betænkning 25/4 79).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Thorndahl (FP):

Vi skal anbefale folketinget at stemme for de to af os stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag nr. 1 tager sigte på at opdele lovforslaget i de to dele, det egentlig

burde være opdelt i fra starten. Som bekendt vedrører lovforslaget dels en rimelig og tiltrængt forbedring af personfradragene for pensionisterne i forbindelse med indgåelse af ægteskab, dels en ændring af gebyrerne vedrørende for sent indgiven redegørelse for den indeholdte A-skat. Disse to ting har overhovedet intet med hinanden at gøre. At koble to så forskellige forslag sammen i samme lovforslag er helt urimelige vilkår at byde folketinget efter vores opfattelse.

Vort andet ændringsforslag vil indføre den foreslåede og rimelige forbedring for pensionisterne med virkning for indkomståret 1978, ikke som ønsket af regeringen først med virkning for skatteåret 1979. Der er ingen reelle saglige begrundelser for ikke at gennemføre ændringen med virkning for 1978. Ligningsarbejdet er i gang, men altså ikke afsluttet. Lovforslaget blev i øvrigt fremsat den 14. december 1978, før ligningsarbejdet i det hele taget blev påbegyndt. Vi må imidlertid tage til efterretning, at regeringen - socialdemokratiet og venstre - ikke ønsker at forbedre forholdene for vore pensionister allerede med virkning for den førstkommande restskatteopgørelse.

Det kunne man måske nok på forhånd have forventet. Derimod kan det undre, at centrum-demokraterne ikke vil være med til denne forbedring af lovforslaget. Det forekommer at være i strid med den holdning, som, så vidt jeg i hvert fald har opfattet det, ofte er markeret af CD under folketingets behandling af socialpolitiske emner, men jeg kan naturligvis have taget fejl.

Villy Jørgensen (CD):

Jeg var næsten klar over, at jeg måtte herop og begrunde, hvorfor vi ikke kan stemme for de ændringsforslag, der er stillet.

Med hensyn til ændringen af årstallet fra 1979 til 1978 har vi det synspunkt, at man ikke skal lave love med tilbagevirkende kraft, medmindre der er tvingende grunde til det. Der er ingen tvingende grunde til det i dette tilfælde, og der er oven i købet nogle problemer i forbindelse med det, som vi ser af det svar, udvalget fik fra ministeren, hvoraf det fremgår, at en ændring ikke kan nå at komme med ind i den maskinelle behandling, således at man i givet fald må klare behandlingen af disse selvangivelser manuelt. Det